

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Wojtkiewicz

Sędziowie: SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Marzenna Ernest

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 roku w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...)(...)siedzibą w K.

przeciwko dłużnikowi **C. Ł.**

o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym na następcę prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin- Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 27 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt IX Co 5748/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 września 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. akt IX Co 5748/13) oddalił wniosek wierzyciela.

Analiza dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę nie dała zdaniem sądu podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w sprawie o sygn. akt (...)Sąd wskazał, że załączony przez wnioskodawcę wyciąg z umowy cesji jest niekompletny, bowiem nie zawiera on pełnego tekstu umowy. Wymazane zostały nadto inne jeszcze postanowienia umowy, a na ich miejsce dopisano własnoręcznie wykropkowane pola. Co więcej niektóre z postanowień umowy zostały zaciemnione w sposób uniemożliwiający ich odczytanie. Sąd zaznaczył także, iż z przedłożonego odpisu wyciągu załącznika nr 1 do umowy przelewu nie wynika, iż wnioskodawca nabył wierzytelność wynikającą z tytułu wykonawczego. Sąd zważył, iż w piśmie tym wskazane są pewne kwoty jednak nie wiadomo, na jakiej podstawie i w jaki sposób zostały wyliczone, w szczególności istnieje rozbieżność między należnościami w nim wskazanymi a należnością zasądzoną tytułem wykonawczym objętym niniejszym postępowaniem klauzulowym. O tożsamości przedmiotu zbycia, w tym przypadku wierzytelności, możemy bowiem mówić w sytuacji, gdy wszystkie elementy przedmiot ten identyfikujące są takie same.

Zażalenie na postanowienie sądu złożył wierzyciel i zaskarżając je w całości wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania względnie jego o zmianę i nadanie klauzuli wykonalności zgodnie z wnioskiem wierzyciela zgłoszonym w niniejszej sprawie i zasądzenie od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów niniejszego postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego, według

norm przepisanych. Domagał się nadto dopuszczenia dowodu z wydruku pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym na okoliczność tożsamości wierzyciela zasądzonej nakazem zapłaty i objętej umową przelewu wierzyciela z dnia 7 czerwca 2013 r., a tym samym przejścia uprawnień z tego nakazu z (...) BANK S.A. we W. na wierzyciela.

Orzeczeniu zarzucił naruszenie:

1. art. 788 §1 kpc i art. 233 kpc - poprzez uznanie, że załączony przez wierzyciela do wniosku dokument umowy przelewu wierzyciela z dnia 7 czerwca 2013 roku (wskazujący numer umowy kredytowej, której dotyczy cesja praw na nowego wierzyciela) i wydruk nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (sygn. akt: (...)) - nie stanowią wystarczającej podstawy do stwierdzenia, że na wierzyciela przeszły uprawnienia z umowy kredytowej, które to uprawnienia zasądzone zostały na rzecz pierwotnego wierzyciela (...) BANK S.A. we W.- wyżej opisanym nakazem zapłaty; załączone do wniosku dokumenty spełniają przesłanki określone w art. 788 kpc - dokumenty z podpisami notarialnie poświadczonymi, stwierdzające przejście praw i obowiązków;

2. art. 98 Prawa o notariacie w zw. z art. 80 § 2 Prawa o notariacie - poprzez uznanie, że wyciąg jest niekompletny - co zaprzecza samej definicji wyciągu, który ma właśnie przedstawiać wybrane fragmenty umowy, a nie jej całość oraz że przedłożona klauzula notarialna opisująca zmiany w repertorium, a odnosząca się do wyciągu z aneksu umowy przelewu wierzyciela i załącznika do tej cesji, nie spełnia wymogów opisanych w powyższym przepisie, ponieważ nie wskazuje cech szczególnych dokumentu, w tym przypadku faktu zasłonięcia części treści dokumentu;

3. art. 23 kc i art. 104 Prawa bankowego - poprzez uznanie, że wierzyciel nie miał prawa zabezpieczyć danych osobowych innych dłużników w niniejszym postępowaniu sądowym, poprzez zakrycie danych dotyczących innych osób;

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Przepis ten umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub pod tytułem szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Niezbędnym jest między innymi wykazanie przejścia uprawnień. Wykazanie tego faktu leży w gestii wnioskodawcy i następuje poprzez dołączenie do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dokumentu wykazującego przejście praw na następcę. Dokument taki powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło, przy czym decyduje każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu. Ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, a zatem uwzględniać także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił. Powinien to być dokument urzędowy lub prywatny z podpisem urzędowo poświadczonym.

W oparciu o powyższe stwierdzi należy, że trafnie uznał Sąd Rejonowy, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę nie dają podstaw do niewątpliwego ustalenia, że przeszła na niego wierzyciela objęta nakazem zapłaty w sprawie o sygn. akt (...)

W realiach tej sprawy istotnym pozostaje, że wierzyciel powoływał się na umowę przelewu z dnia 7 czerwca 2013 r. zawartą pomiędzy wnioskodawcą a pierwotnym wierzycielem (...) Bank Spółką Akcyjną we W.. Umowa zawarta została w zwykłej formie pisemnej przez równorzędne podmioty prawa cywilnego a zatem nie stanowi ona dokumentu urzędowego, a jedynie dokument prywatny. Takowy zaś dokument powinien zawierać

urzędowe poświadczenie podpisu. Poświadczenie przez notariusza własnoręczności podpisu nie nadaje dokumentom prywatnym mocy dokumentu urzędowego. Moc dokumentu urzędowego przybierają dokumenty sporządzone w formie aktu notarialnego. Dokument na którym podpis został poświadczony przez notariusza zachowuje swój charakter prywatny, a jedynie tzw. „klauzula poświadczeniowa” ma charakter urzędowy (D. C., Poświadczenie własnoręczności podpisu, LEX nr 168492).

W myśl art. 96 pkt 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. nr 189, poz. 1158 ze zm.), który stanowi, iż do kompetencji notariusza należy poświadczanie podpisów. Zgodnie z kolei z art. 88 ustawy podpisy na aktach notarialnych i poświadczonych dokumentach są składane w obecności notariusza. Jeżeli podpis na poświadczonym dokumencie był złożony nie w obecności notariusza, osoba, która podpisała, powinna uznać przed notariuszem złożony podpis za własnoręczny. Okoliczność tę notariusz zaznacza w sporządzonym dokumencie. Zgodnie natomiast z przepisem art.129 § 2 k.p.c. poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez notariusza lub występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie np. radcy prawnego, nadaje temu poświadczeniu charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Złożenie takiego dokumentu jest zatem wystarczające dla zrealizowania funkcji przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c. dla dowodu z dokumentu. Takie stanowisko zajął również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia (...) podkreślając jednocześnie, że art. 129 § 2 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu klauzulowym, a to z mocy art. 13 § 2 k.p.c.

Oznacza to, że poświadczenie własnoręczności podpisu może odbyć się w dwojaki sposób: albo poprzez złożenie go w obecności notariusza albo też poprzez złożenie przed notariuszem oświadczenia, iż podpis złożony pod danym okazanym notariuszowi dokumentem został złożony przez nią – osobę składającą oświadczenie – własnoręcznie. Wnioskodawca powinien złożyć bądź oryginał takiego dokumentu wraz z oryginałem jego poświadczenia ewentualnie występujący w sprawie profesjonalny pełnomocnik bądź notariusz winien poświadczyć za zgodność z oryginałem kserokopie wymienionych powyżej dokumentów.

W tej sprawie wnioskodawca przedłożył kserokopię wyciągu z umowy przelewu niepoświadczoną za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika. Co prawda żalący przedłożył oryginał notarialnego poświadczenia, stwierdzający, iż niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy przelewu, zawartej w dniu 7 czerwca 2013 r. w W., sporządzonej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi przez notariusza, jednakże powyższe nie jest należytym wypełnieniem obowiązku wykazania przejścia uprawnienia dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Stwierdzenie przez notariusza, iż „niniejszy dokument stanowi wyciąg z umowy” nie stanowi wynikającego z art. 129 § 2 k.p.c. poświadczenia odpisu za zgodność z oryginałem przez notariusza bowiem nie odpowiada wynikającemu z art. 96 pkt 2 obowiązkowi notariusza poświadczenia zgodności odpisu, wyciągu, kopii z okazanym dokumentem. Innymi słowy, w poświadczeniu z dnia 1 sierpnia 2013 r. (k. 9) notariusz nie poświadczył, iż kserokopia wyciągu z umowy przelewu jest zgodna z okazanym mu jego oryginałem, ale, że „niniejszy dokument stanowi wyciąg”, co jest sformułowaniem co najmniej niezrozumiałym. Biorąc zaś pod uwagę ustawowy obowiązek sporządzania aktów i dokumentów w sposób zrozumiały i przejrzysty (art. 80 § 1 ustawy) powoduje, iż tak wykonaną przez notariusza czynność uznać należy za wadliwą. Nie wiadomo bowiem czy notariuszowi okazany został oryginał umowy czy też oryginał wyciągu z umowy, czy też jedynie jego kserokopia.

Dodatkowo wskazać jeszcze należy, że również sam sposób połączenia arkuszy dokumentu nie jest prawidłowy. Klauzula poświadczeniowa może być umieszczona na odrębnej karcie (wówczas powinna być umieszczona za dokumentem (nigdy przed), trwale z nim połączona, spojona pieczęcią i parafowana), bądź na samym dokumencie, na jego końcu (J. B.P. M.Czynności poświadczeniowe w praktyce notarialnej (...)(...)). W niniejszej sprawie za takowe trwałe połączenie nie może być uznane samo przybicie pieczęci w sposób, który nie pozwala na uznanie, iż ową pieczęcią połączone zostały przedstawione arkusze.

Wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie w trybie art. 788 k.p.c. jest uproszczoną formą uzyskania klauzuli wykonalności, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów, mającą na celu przyspieszenie

tego postępowania. P. to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

W tej sprawie wnioskodawca zdołał wykazać, by rzeczywiście doszło do przejścia na jego rzecz wierzytelności objętej wskazanym tytułem egzekucyjnym. W rezultacie nie ziszczyły się przesłanki umożliwiające nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu z uwzględnieniem przejścia uprawnień z niego wynikających.

Argumentując jak powyżej Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)